

PRIVACYVERORDENING: MAY DAY 2018!

Weet u het al? Staat het in uw agenda? Op 25 mei 2018 treedt de Algemene verordening gegevensbescherming, de AVG, in werking. Dat betekent dat vanaf dat moment onze Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) niet meer geldt en in heel Europa dezelfde privacyregels van kracht worden. De belangrijkste wetgeving van de 21ste eeuw wordt wel eens gezegd. Of dat zo is, laten we in het midden, maar dat er iets gaat veranderen aan de privacyregels, dat is zeker en dat het de gemoederen bezighoudt, dat blijkt wel uit de niet aflatende stroom aan publicaties, congressen en seminars over dit onderwerp.

door Leo van der Wees

Misschien denkt u wel, net als veel particulieren bij de privacydiscussie, geef mijn privacyportie maar aan fikkie. Ik heb niets te verbergen, ik ga zorgvuldig om met de persoonsgegevens die ik verwerk, dus ik ga verder met de orde van de dag. Dat is niet verstandig. Het is aan te raden op zijn minst door te nemen wat voor nieuws de verordening met zich meebrengt en of dat nieuws wellicht noopt tot maatregelen. Al is het alleen al omdat de Nederlandse toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), na inwerkingtreding van de AVG hoge boetes kan gaan opleggen bij het niet voldoen aan de regels. Afhankelijk van welke regels worden overtreden, kunnen de bedragen oplopen tot wel 20 miljoen euro of 4% van de wereldwijde jaaromzet!

DOCUMENTATIEPLICHT (artikel 30 AVG)

Een van de veranderingen ten opzichte van de huidige situatie betreft de documentatieplicht. Daar waar nu nog de plicht geldt om gegevensverwerkingen te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens, moeten organisaties vanaf 25 mei 2018 zelf een register gaan bijhouden van werkingsactiviteiten die onder hun verantwoordelijkheid plaatsvinden. Dit register moet schriftelijk zijn. Dit betekent overigens niet dat het per se op papier moet staan. Het mag ook een digitaal register zijn.

Organisaties zijn verplicht dit register ter beschikking te stellen op verzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens, zodat de AP kan controleren of organisaties aan de AVG voldoen.

Gezien het feit dat deze plicht nogal belastend kan zijn, hoeven kleine en middelgrote organisaties met minder dan 250 personen in dienst geen verwerkingsregister bij te houden. Hierop is echter weer een uitzondering als de verwerking bij kleinere organisaties een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van betrokkenen (zie kader op pag 45) of als de verwerking bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft. Bij dat laatste dient u te denken aan gegevens over ras, godsdienst, seksueel leven, politieke opvatting, gezondheid of strafrechtelijk gedrag.

GEGEVENSBESCHERMINGSEFFECTBEOORDELING

(artikel 35 AVG)

Zodra de AVG in werking treedt, kunnen organisaties ook verplicht worden een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren. Dit is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen om vervolgens maatregelen te kunnen nemen om risico's te verkleinen. Deze effectbeoordeling wordt vaak in het Engels aangeduid: data protection impact assessment (DPIA).

Een DPIA is verplicht als een gegevensverwerking een hoog privacyrisico oplevert voor de betrokkenen. Dat is in ieder geval zo als een organisatie systematisch en uitvoerig persoonlijke eigenschappen evalueert (profiling) of als op op grote schaal en systematisch mensen worden gevolgd in een publiek toegankelijk gebied, bijvoorbeeld met camera's.

GEGEVENSBESCHERMING DOOR ONTWERP EN DOOR STANDAARDINSTELLINGEN (artikel 25 AVG)

Naast de DPIA zijn er nog enkele beginselen opgenomen in de AVG die veelal worden aangeduid met Engelse woorden. Dit betreft de gegevensbescherming door ontwerp en de gegevensbescherming door standaardinstellingen, in het Engels respectievelijk 'privacy by design' en 'privacy by default'. Het eerste houdt in dat een verantwoordelijke (zie kader) reeds bij het ontwerp van een computersysteem rekening houdt met het feit dat persoonsgegevens verwerkt zullen gaan worden. Het tweede beginsel heeft betrekking op producten of diensten waarbij gebruikers zelf de mogelijkheid wordt geboden om persoonsgegevens te delen of af te staan. Dit beginsel verplicht organisaties bij ontwikkelde toepassingen de privacy van gebruikers te beschermen door de instellingen en functies van de producten of diensten standaard (by default) op de meest privacyvriendelijke stand te zetten. Concreet betekent dit dat bijvoorbeeld niet standaard een vinkje geplaatst wordt achter een

'EEN WINTERDROOM KOMT UIT'

WINTERFAIR

ZOETERMEER

Het begon drie jaar geleden met een droom. Zoetermeer moest binnen drie jaar tijd de 'Christmas City' van Zuid-Holland worden. Vorig jaar werd de eerste aanzet hiertoe gedaan met een ijsbaan en ijsglijbaan in het hart van de stad. Dit jaar overtreft echter alles: de Winterfair Zoetermeer is qua omvang en lengte de grootste 'kerstmarkt' van het land.

Voorzitter van de Winterfair Zoetermeer Ton Lammertink heeft al heel wat kerstmarkten gezien in Duitsland, België en Frankrijk en uiteraard ook in eigen land. "Ons doel is om Zoetermeer goed op de kaart te zetten en de samenleving iets meer te bieden dan de standaard kerstmarkten zoals je die hebt in Nederland. Dat doen we door een breed aanbod en diverse evenementen voor jong en oud. Het is een maand lang feest op de Markt."

De grootste ijsglijbaan van het land, een overdekte ijsbaan en een grote verwarmde theatertent zijn de drie vaste elementen. In de tent treden bekende artiesten zoals Candy Dulfer, Anke Angel Prevoe en Willeke Alberti op. Daarnaast is het podium gereserveerd voor diverse Zoetermeerse (Indorock)bands zoals Rockin'Players, Juicy en Mpac. Elk weekend is er een klein evenement zoals het Winterbierfestival, het foodtruckfestival, de kerstmarkt en een nieuwjaarsborrel. Tussendoor vinden er diverse activiteiten in en buiten de tent plaats voor kinderen. De vuurwerkshows van Van Herwijnen en de gemeente met de jaarwisseling zijn de zogenoemde kersen op de taart. Onmisbaar in dit verhaal zijn de vrijwilligers. "We verwachten zo'n 150 tot 175 vrijwilligers aan het werk te hebben tijdens de Winterfair," aldus Lammertink. Het aantal bezoekers dat men verwacht wordt geschat op zo'n 125.000 man.

Bij het organiseren van zo iets groots komt heel wat kijken. In maart werden de eerste vergunningen al aangevraagd en nog zal het spannend worden om alles op tijd te hebben geregeld. "Het is een grote uitdaging. Zoetermeer is een betonnen bak. Je moet hier veel meer doen om een kerstfeest te creëren dan bijvoorbeeld in een oude binnenstad." Lammertink en zijn Winterfair-team is er alles aan gelegen een prachteenement neer te zetten, zodat dit de standaard wordt voor komende jaren. "Voor ons is de Winterfair geslaagd als er na de eerste week van januari mensen met een glimlach op ons afkomen en zeggen: volgend jaar komen we terug!"

En dat geldt uiteraard ook voor partners. Mocht u ook geïnteresseerd zijn en willen bijdragen aan een fantastische wintersfeer in Zoetermeer, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat contact@winterfairnederland.nl

WWW.WINTERFAIRZOETERMEER.NL

vraag om toestemming om bepaalde gegevens te gebruiken, maar dat een gebruiker toestemming geeft door zelf een vinkje te plaatsen. 'Privacy by default' is als het ware een onderdeel van 'privacy by design'.

MELDPlicht DATALEKKEN (artikel 33 en 34 AVG)

In hoofdstuk 5 van de huidige Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) wordt nu reeds geregeld wat er dient te gebeuren als er sprake is van een datalek, als er personen als gevolg van een gebeurtenis kunnen beschikken over persoonsgegevens waarover zij niet zouden mogen beschikken. Dit melden van een datalek heeft uiteraard ook een plek gekregen in de Algemene verordening gegevensbescherming. Naarmate de maatschappij meer en meer digitaliseert, zal de kans op lekken immers toenemen.

Los van dat de boetes hoger kunnen uitvallen in geval van lekken, wordt het meldingsregime van datalekken strenger. Hoeft er onder het oude regime slechts melding gemaakt te worden van ernstige lekken, de AVG eist dat elk lek wordt gemeld, behalve als het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk risico's met zich meebrengt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. De betreffende melding dient zonder onredelijke vertraging te geschieden. Uiterlijk 72 uur nadat de verantwoordelijke er kennis van heeft genomen.

FUNCTIONARIS GEGEVENSBE SCHERMING (artikel 37 AVG)

Tot slot van dit korte overzicht van belangrijke punten van aandacht bij de inwerkingtreding van de AVG, nog een opmerking over de functionaris voor de gegevensbescherming (FG). De toenemende aandacht voor privacy, voor de bescherming van persoonsgegevens, buiten, maar met de AVG zeker ook binnen organisaties, maakt het meer dan gewenst een of meer personen aan te stellen die zich bezig gaan houden met alles wat met het verwerken van deze gegevens van doen heeft. Ook de Europese wetgever moet dit gedacht hebben en heeft daarom in de AVG opgenomen dat in bepaalde gevallen organisaties verplicht zijn een FG aan te stellen. Aanvankelijk stond in de verordening dat particuliere organisaties waar meer dan 250 mensen werkzaam zijn, verplicht een FG in dienst zouden moeten nemen. Dit heeft echter de definitieve verordening niet gehaald. De verplichting om een functionaris voor de gegevensbescherming in dienst te nemen, geldt wel voor overheidsinstanties en bedrijven die zijn belast met verwerkingen die regelmatig en stelselmatig op grote schaal betrokkenen observeren of die zich bezighouden met verwerkingen van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, zoals ras en etnische afkomst. Al met al toch een strenger regime dan nu, omdat het aanstellen van een FG onder de nu nog geldende Wet bescherming persoonsgegevens nog volledig facultatief is.

VERANTWOORDING

De Algemene verordening gegevensbescherming legt veel meer dan in de huidige situatie de nadruk op verantwoording. Ook hiervoor wordt vaak weer een Engelse term gebruikt: accountability. De AVG brengt voor organisaties meer (gedetailleerde) en nieuwe formaliteiten met zich mee, die ervoor moeten zorgen dat zij op een goede en transparante wijze verantwoording kunnen afleggen over hun omgang met persoonsgegevens. En doen zij dit niet, dan liggen hoge boetes en niet te vergeten reputatieschade op de loer. Bereid u dus voor op may day 2018! En voor wie na het voorgaande de tekst van de verordening zelf ook wil doornemen; google op 'verordening 2016/679' en zoek in de resultaten naar EUR-Lex, het portaal voor het recht van de Europese Unie. Daar vindt u een betrouwbare versie van de toelichting bij en de tekst van de AVG.

BEGRIJPPEN

- Persoonsgegevens:** alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon
- Betrokkene:** een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon van wie persoonsgegevens worden verwerkt
- Verantwoordelijke:** de natuurlijke persoon of rechtspersoon die, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt
- Verwerker:** de natuurlijke persoon of rechtspersoon die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt

